

Přístupy měst a obcí k udržitelnému rozvoji

Výsledky dotazníkového šetření

Jiří Dusík

integra
CONSULTING

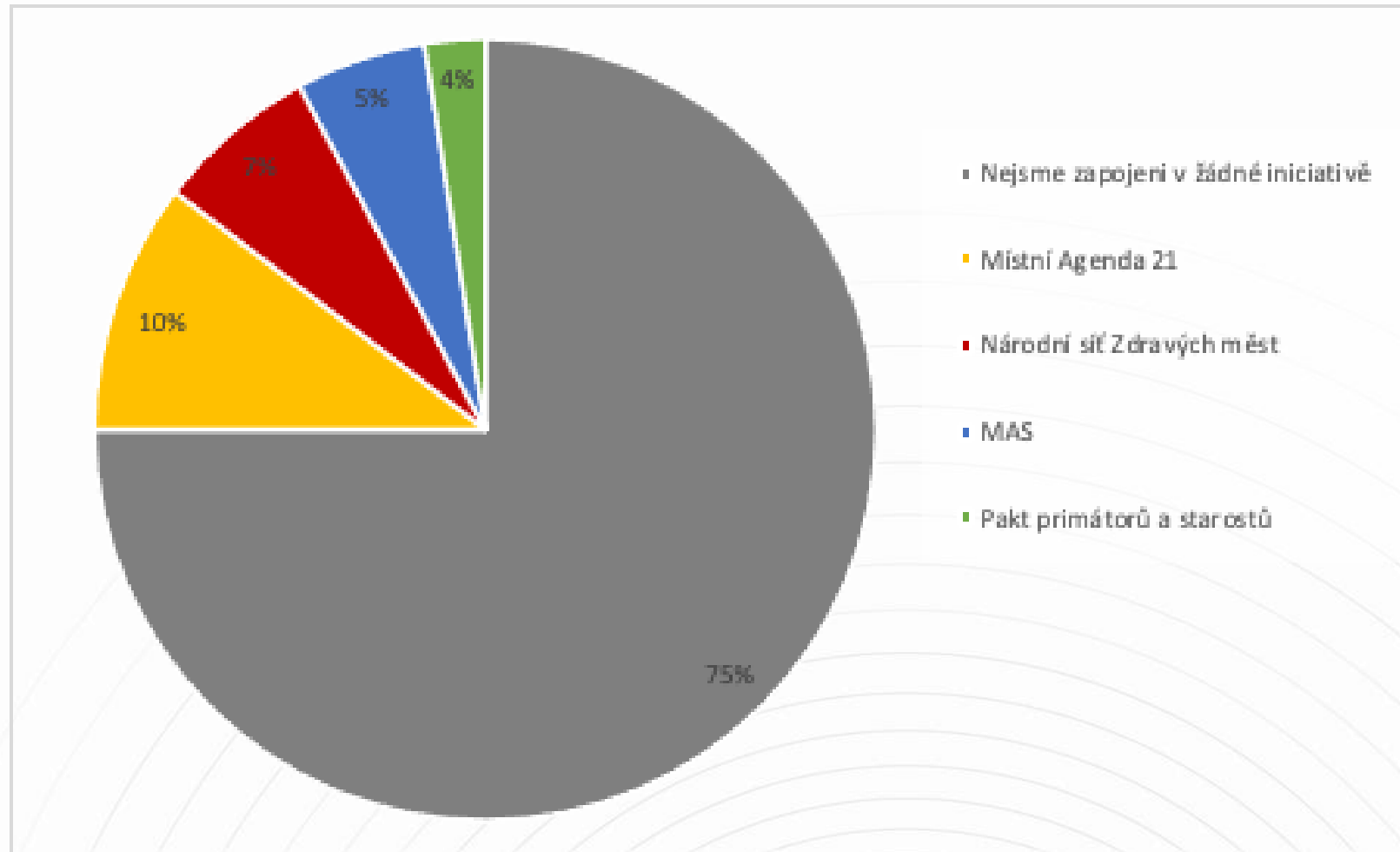
Část 1

Kontext

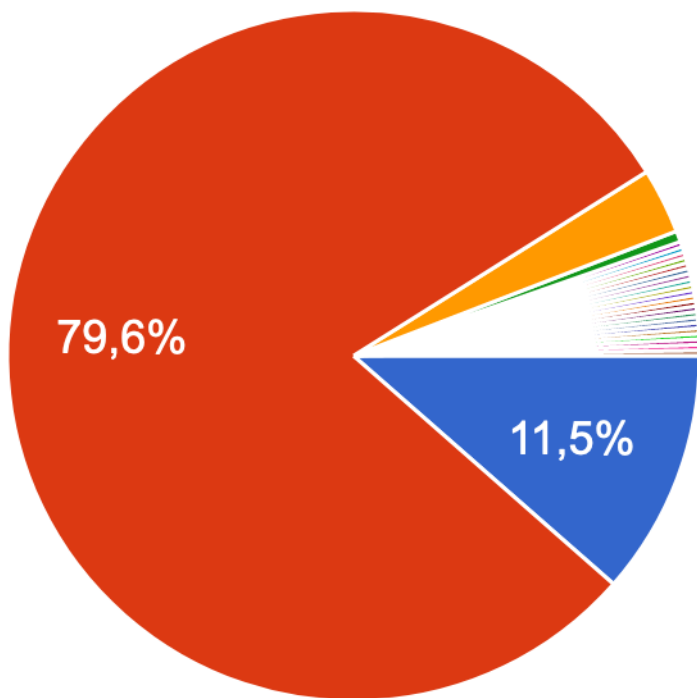
**B3. Považujete některé z následujících globálních
Vaše město/obec? Označte prosím zaškrtnutím**

404 odpovědí

Používané přístupy

Používané přístupy

- Udržitelným rozvojem se nezabýváme
- Udržitelnost řešíme na ad hoc bázi po...
- Používáme konkrétní metodiku nebo...
- strategické dokumenty města
- zdravý rozum
- udržitelným rozvojem se zabýváme
- Pro zohlednění udržitelnosti rozvoje n...
- zdravý rozum a všeobecně dostupné...

▲ 1/4 ▼

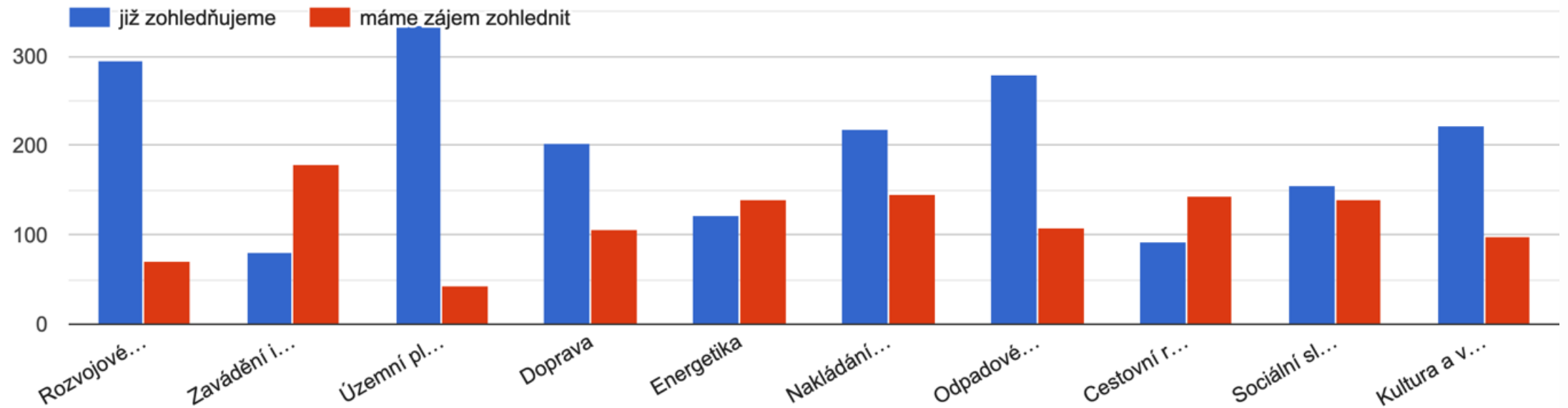
Používané metodiky

- Strategické plánování
- Metodiky a audity v rámci Místní agendy 21
- Projednávání s občany (průzkumy, kulaté stoly, veřejná fóra, atd.)
- Metodiky Národní sítě zdravých měst
- Posouzení vlivů projektu na využívání zdrojů (voda, energie, atd.)

Část 2

Příklady dobré praxe

Hlavní oblasti pro zohledňování UR

Příklad dobré praxe: Chrudim (Pardubický kraj)

- Pakt primátorů a starostů;
- Národní síť Zdravých měst;
- Místní Agenda 21

- Adaptační strategie města Chrudim na klimatickou změnu
- Vybudování Re-use centra - <https://usv.dobrapraxe.cz/cz/priklady-dobre-praxe/chrudim-re-use-centrum-chrudim-akce>
- zasakování vod - <https://dobrapraxe.cz/cz/priklady-dobre-praxe/chrudim-multifunkcni-projekty>
- sledování spotřeb online v rámci energetického managementu - <https://dobrapraxe.cz/cz/stripky/chrudim-online-sledovani-spotreby-vody>
- vytvoření regionální sítě pomoci a podpory - <https://dobrapraxe.cz/cz/priklady-dobre-praxe/chrudim-spona-nebudte-na-to-sami> atd.
- Chrudim za udržitelný svět - <https://dobrapraxe.cz/cz/priklady-dobre-praxe/chrudim-chrudim-za-udrzitelny-svet-2>

Příklad dobré praxe: Městský obvod Slezská Ostrava (Moravskoslezský)

- Pakt primátorů a starostů;
- Místní Agenda 21
- Při přípravě investičních akcí počítají s participací obyvatel, ale i s technickými řešeními směřujícím k udržitelnému rozvoji.
- Snaží se do standardních oprav budov a veřejných prostranství (regenerace sídlišť, návší, hřišť, modrozelené infratsruktury) zařadit jednorázově dražší, ale dlouhodobě udržitelnější řešení.
- Aktivně vyhledávají dotační programy a fondy (snižování energetické náročnosti budov, adaptační fond statutárního města), tak aby si to mohli dovolit.

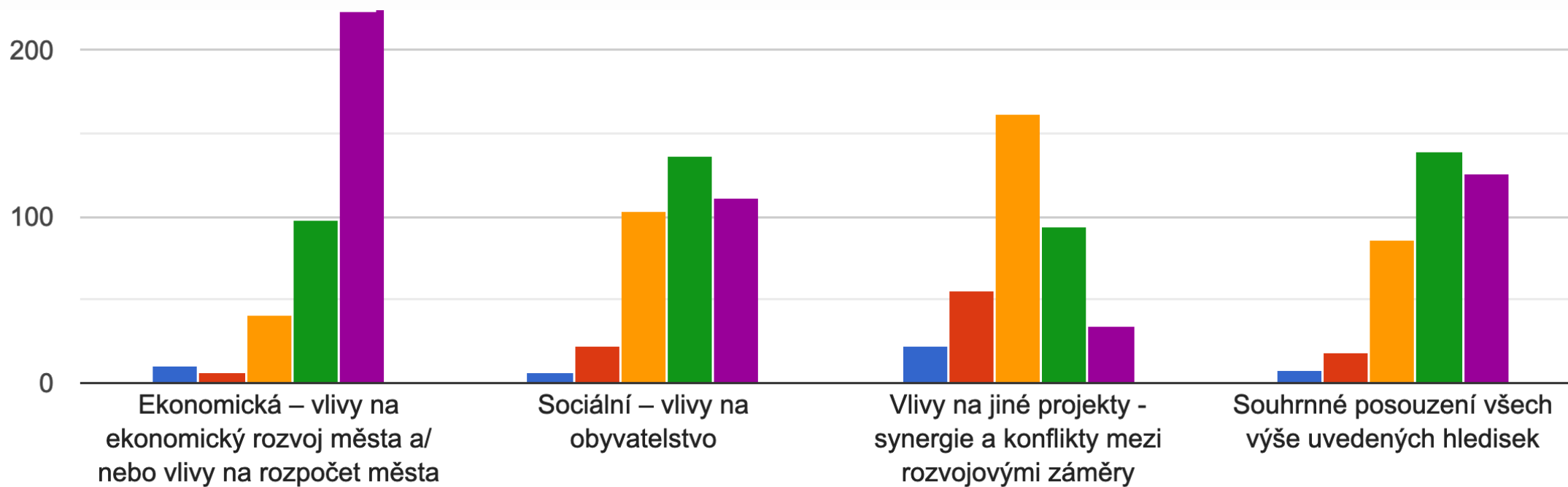
Příklady dobré praxe v dalších obcích

- Hospodaření s vodou, snižování energetické náročnosti budov, výsadba stromů, snižování množství komunálního odpadu
- Zvýšení třídění odpadu, řešení vodního hospodářství k udržitelnosti a předcházení vysychání, zlepšení stavu ČOV, zlepšení kvality vzdělávání, ochrana životního prostředí chráněním místních lesů před nevhodným kácením
- Využíváme elektroautobusy pro MHD a do sídlištních oblastí dodáváme teplo ze slámy
- Město poskytuje občanům příspěvek na vytápění domů tepelným čerpadlem a příspěvek na vybudování domácí ČOV.

Část 3

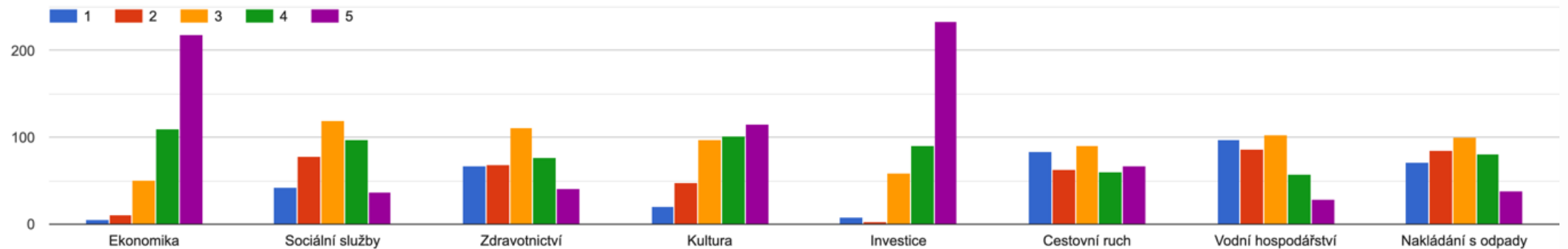
Předkážky

Klíčová hlediska UR

Dopady pandemie

Urbánní ekonomika, prostředky na nové investice,
podpora kultury

Překážka: RUD (77,4%)

- Jednoznačnou prioritou je navýšení RUD, finanční soběstačnost a snížení závislosti na dotacích a státu.
- Výše RUD neodpovídá potřebám obcí.
- RUD bylo nastaveno a vlivem snížení daní nebude naplňováno, příjem obce je rozhodující pro plánování investic a hlavně při žádání o úvěry musíme mít zajištěnu schopnost splácet.
- RUD - výše příjmů nutí šetřit při investicích i dalších aktivitách, což příliš nenahrává udržitelným řešením, která jsou většinou na začátku dražší.
- Snížení daňových výnosů významně ovlivní investice obce, a to ani ty, které budou částečně hrazeny z dotací.

Překážka: Podmínky dotačních titulů (75,2%)

- Nemožnost predikce příjmů u RUD není kompenzována koncepčně vypisovanými dotační tituly
- Dotační tituly - účel dotací by měl korespondovat s potřebami obcí
- Dotace - mnohdy podmínky vyžadují dělat nepotřebné nebo neefektivní věci, aby žadatel získal dostatek bodů, naopak udržitelnost mnohdy popírají
- Obrovská administrativní zátěž u evropských dotací a dotací SFDI, která vyžaduje najmout konzultanty s vyhlídkou na mnohdy nejasný výsledek.
- Nejasné načasování a nutnost mít připravenou dokumentaci mě nutí k tomu vynakládat finance na projekty " do šuplíku", až bude příležitost podat žádost v termínu dvou, tří měsíců.

Překážka: Postupy územního plánování (20,8%)

- Postupy ÚP - zdlouhavý proces

Překážka: Hodnocení ekonomických dopadů (10,5%)

- Bohužel projekty zohledňující udržitelnost jsou obvykle výrazně dražší, což je demotivující. Některé prvky udržitelného rozvoje je nutno okamžitě zainvestovat (tlak na aktuální rozpočet) a jejich finanční nebo morální návratnost je velmi dlouhodobá.
- Pokud nejsou finance, nedá se toho moc tvořit a musí se jít cestou levnějšího na úkor efektivnějšího.

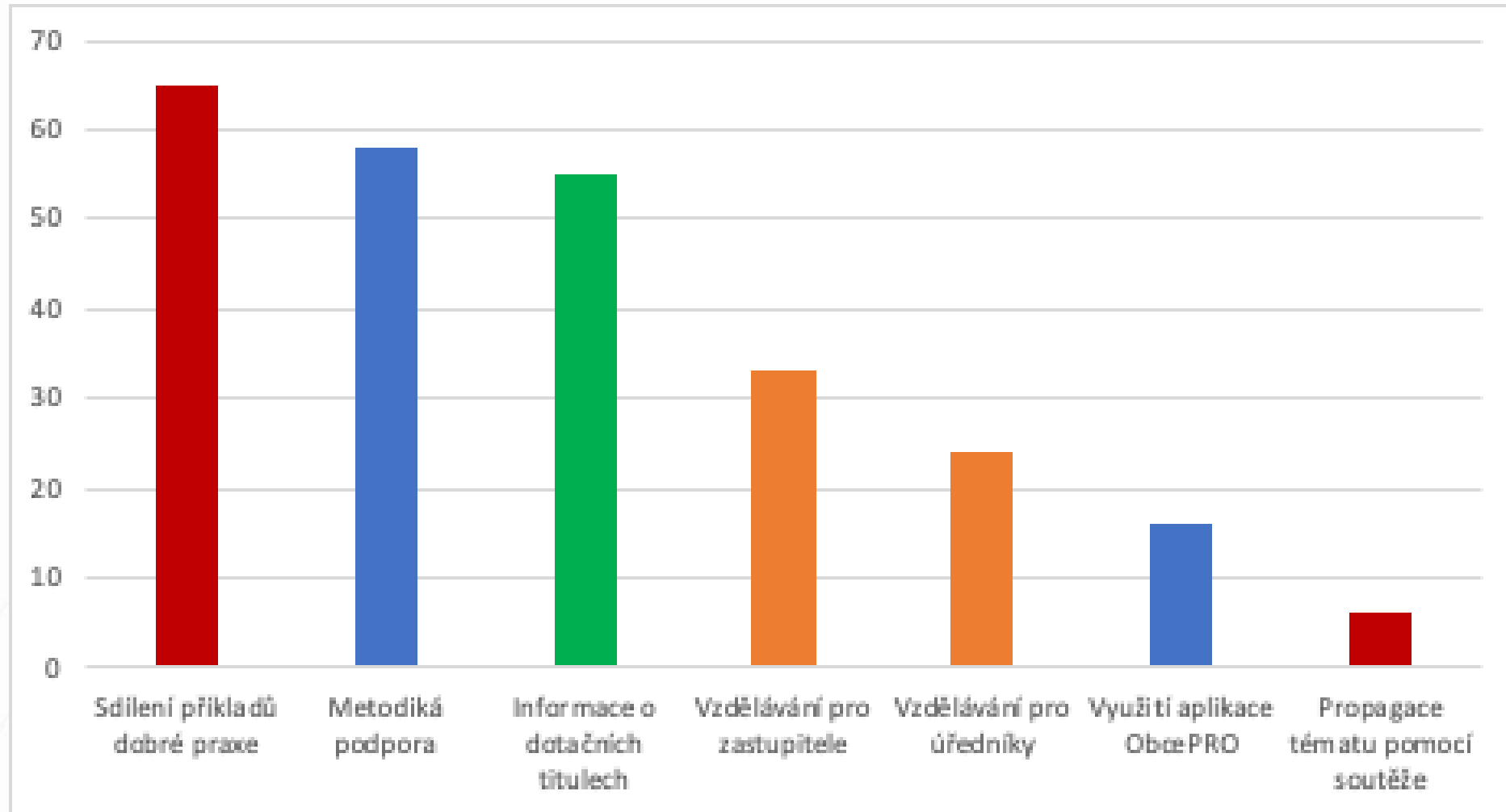
Překážka: Hodnocení vlivů na ŽP (9,7%)

- EIA - složitý a zdlouhavý process
- požadují posuzování vlivu i pro záměry, které dle zákona nespádají do oblasti posuzování či zjišťovacího řízení, což prodražuje a prodlužuje proces projednání změn územního plánu, omezuje konkurence schopnost obce, a brzdí její rozvojové aktivity. V širším kontextu pak mají tyto postupy správních orgánů vliv na snižování počtu obyvatel, odliv investorů, což se v konečném důsledku projevuje na nižších daňových příjmech.

Část 4

Doporučení

Nástroje podpory UR

integra
CONSULTING

jiri.dusik@integracons.com

www.integracons.com